

חוזר נכות מס': 1989	ט"ז חשון, תשע"ז 17 נובמבר, 2016
נושא: קצבת ילד נכה	
תת נושא: קצבת ילד נכה לילדים המקבלים טיפול רפואי קשה וממושך שם החוזר: הגדלת הקצבה ואופן קביעת הזכאות לילדים המקבלים טיפול רפואי קשה וממושך	
מטרת החוזר לידע את פקידי התביעות בדבר תיקון חקיקה המגדיר זכאות לילד נכה הזקוק לטיפול רפואי קשה וממושך, מגיל לידה ועד גיל 18.	
פתח דבר הוראות לביצוע חריגים טיפול במלאי בקשה לבדיקה מחדש למקבל קצבה הגדרות הזרמה למערכת נספחים	

תודה רבה לשותפים לגיבוש ההנחיות - פרופ' מיקי וינטראוב, פרופ' יעקב פרישברג, ד"ר עמיחי ברזנר, גב' אורית שפירא ולשותפנו בלשכה הרפואית- ד"ר מרק טרגין, ד"ר דניאל ברש.

תודה מיוחדת ללאה מזרחי, שולמית כהן ואתי אלאוף ולכל עובדי תחום נכויות ולויקטור שנדרוביץ, עינת אלבז ורותלי וילנר ממינהל תמ"מ, ולעינת נעם על עבודתם המאומצת לסיום ההערכות במועד.

ומעל לכל – תודה רבה לאילת כהן קלזנר, מנהלת תחום נכויות, שניצחה על כל העשייה.

בברכה,

א. מ. נ. (א. מ. נ.)

לימור לוריא
מנהלת אגף א' גמלאות נכות

העתק: פרופ' שלמה מור יוסף- המנהל הכללי
גב' אילנה שרייבמן- המשנה למנכ"ל וסמנכ"ל גמלאות
ד"ר ישי אוסטפלד- המנהל הרפואי
ד"ר מרק טרגין- סגן המנהל הרפואי
גב' ירונה שלום- מנהלת אגף א' ועדות
גב' נחמה שפירא- מנהלת אגף א' שירות לקוחות
גב' אילת כהן קלזנר- מנהלת תחום נכויות מיוחדות
ד"ר דניאל ברש- רופא תחום ילד נכה
עו"ד עדי כהן אמין- הלשכה המשפטית

פתח דבר

לאחרונה, אושר בכנסת תיקון תקנות ילד נכה, המאפשר הגדלת תשלום הקצבה להורים אשר ילדיהם מקבלים טיפול רפואי קשה בבית חולים, ונבצר מהם להגיע למסגרת החינוכית או הטיפולית המקובלת בקרב בני גילם, 3 פעמים בשבוע לפחות בהוראת רופא, למשך 3 חודשים רצופים לפחות.

עד כה, הורים לילדים אלו היו זכאים לקצבה בשיעור 100% ובסכום של 2,561 (נכון ל- 10.2016). בעקבות התיקון תוגדל זכאותם בתקופת הטיפולים האמורים, לקצבה בשיעור 188% ובסכום של 4,488 ₪ (נכון ל- 10.2016).

עד כה, ניתנה קצבה בשיעור זה רק מגיל 3 ורק לילדים סיעודיים. תיקון זה יטיב עם כ-500 משפחות, ונועד לסייע להם לאור העומס הטיפולי וההיעדרויות התכופות והממושכות של ההורים מעבודתם.

אוכלוסיית היעד:

מדובר בילדים אונקולוגים בתקופת הטיפולים, ילדים המטופלים בדיאליזה, ילדים עם הזנה תוך ורידית (TPN), ילדים המאושפזים למשך שלושה חודשים לפחות וכיו"ב. יודגש, הזכאות יכולה להיקבע מגיל 0. הזכאות תיקבע על סמך מסמכים. המערכת, הטפסים ואתר האינטרנט הותאמו לשינוי.

תחולת החוזר: מיום 1.8.16

טיפול במלאי

בוצעו תשלומים רטרואקטיביים ל-558 משפחות הזכאיות להגדלה ומוכרות במערכת, החל מ-1.8.16. התשלומים יועברו לחשבונות הבנק ב-21.11.16 מכתבים ישלחו למשפחות בימים הקרובים.

[חזרה](#)

הוראות לביצוע

התיקון מאפשר קביעת זכאות מוגדלת בשיעור 188%, בשל טיפול רפואי קשה, מלידה ועד 18 שנים.

ניתן להגדיל הזכאות למי שעונה על כל התנאים הבאים:

□ מקבל טיפול רפואי קבוע בבית חולים

□ בשל הטיפול לא ניתן להגיע למסגרת המקובלת בקרב בני גילו 3 ימים בשבוע לפחות –

תנאי זה מתייחס להיעדרות של 3 ימים בשבוע מהמסגרת החינוכית או הטיפולית המקובלת בקרב בני גילו.

○ לא מדובר בהכרח בטיפול הניתן 3 פעמים בשבוע, אלא בהיעדרות מהמסגרת המקובלת 3 ימים בשבוע **בשל** הטיפול הקבוע.

כך למשל- ילד המטופל בדיאליזה- מטופל בהכרח 3 פעמים בשבוע בבית חולים, ילד המקבל טיפול אונקולוגי, יכול להיות מטופל אחת לשבועיים בבית חולים, ואולם, לאור הטיפול - אינו יכול להגיע למסגרת המקובלת בקרב בני גילו שבועיים לאחר מכן.
בשני המקרים- עונים לתנאי זה.

○ האמור תקף גם לגבי תינוקות מתחת לגיל 3 חודשים, שכלל, אינם נמצאים במסגרות טיפוליות.

יודגש, אין הכוונה לילדים אשר לומדים במסגרת ביתית מבחירה, או בשל העדר מסגרת מתאימה באזור מגוריהם, אלא במקרים בהם כתוצאה מהטיפול הרפואי אינם יכולים להשתתף במסגרת טיפולית או חינוכית מקובלת.

□ למשך 3 חודשים רצופים לפחות

□ ההורה או מקבל הקצבה נוטלים חלק בטיפול בילד/ה - הכוונה למצבים בהם ההורה נוטל חלק

פעיל בטיפול בילד ונמצאים לצידו.

לאור האמור, במקרים של אשפוזים פסיכיאטריים למשל, בהם ההורה אינו שווה לצידו של הילד או אינו נוטל חלק בטיפול בו- אינו עונה לתנאי זה. במקרים אלו, תשולם קצבה בהתאם לעילת הזכאות הקיימת (למשל- פסיכזה, השגחה וכו').

אוכלוסיית היעד :

לאחר התייעצות עם הלשכה הרפואית, עם רופאים מומחים בתחומים הרלוונטיים ועם נציגי האגודה למלחמה בסרטן, נמצא כי האוכלוסיות הבאות זכאיות להגדלת הקצבה:

- ילדים אונקולוגים בתקופת הטיפולים;
 - מטופלי דיאליזה;
 - ילדים המוזנים בהזנה תוך ורידית;
 - ילדים לאחר השתלה;
 - אשפוז ממושך של 3 חודשים רצופים לפחות.
- אוכלוסיות אלו כוללות את כל הזכאים להגדלת קצבה הידועים לנו. ייתכן בהחלט כי קיימים טיפולים נוספים אשר לא מפורטים ברשימה זו, ועשויים לענות לתנאי הזכאות להגדלת הקצבה. כדי להבטיח אחידות ולעדכן את ההנחיות לקבוצות אוכלוסייה נוספות- אנו מבקשים כי מקרים אשר לדעתכם עונים לדרישות הסעיף, יועברו לאחר קבלת החלטה לתחום נכויות מיוחדות.

משך הזכאות:

מצרפות המלצות לקביעת משך זכאות מינימלי לפי סוג הטיפול הניתן. יודגש, ניתן לקבוע זכאות לתקופות ארוכות מהמצוין להלן, אם הרופא סבור שעונה לכל תנאי הזכאות גם לאחר תום התקופה האמורה.

- אונקולוגים בתקופת הטיפולים- בהתייעצות עם גורמי מקצוע בתחום, הוחלט כי ילדים המקבלים טיפול המזכה בקצבה, יהיו זכאים לקצבה בשעור המוגדל למשך כל תקופת הטיפולים וכן לחודש נוסף לאחר סיום הטיפולים.
- זאת, לאור הזמן הנדרש להתאוששות מהטיפולים ומתופעות הלוואי, ועד האפשרות לחזור למסגרת הטיפולית או החינוכית.

כידוע, בהתאם לתקנות- נמשך תשלום קצבה בשעור 100% למטופלים אונקולוגיים לחצי שנה מסיום הטיפולים. לאור שינוי שעור הזכאות בתקופת הטיפולים, יימשך תשלום הקצבה לאחר סיום הטיפולים באופן הבא:

- בחודש הראשון שלאחר סיום הטיפולים- זכאות בשיעור 188%.
- בחמשת החודשים הנוספים - זכאות בשיעור 100%.

- דיאליזה והזנה תוך ורידית- למשך כל תקופת הטיפול.

- **השתלות** - למשך 3 החודשים הראשונים שלאחר השתלה לפחות:
 - במקרה של השתלה עצמית- תקבע זכאות לשלושה חודשים לפחות
 - במקרה של השתלת איבר מתורם או השתלת מח עצם מתורם- למשך 6 חודשים.
- **אשפוז רצוף של 3 חודשים לפחות** - למשך כל תקופת האשפוז.
במקרה זה ניתן יהיה לאשר או להגדיל זכאות על סמך מסמכי השחרור או על סמך סיכום ביניים.

אופן קביעת הזכאות:

הזכאות תיקבע על סמך מסמכים בלבד, וללא הזמנת הילד והמשפחה לוועדה.
במקרה הצורך ובהתאם לנימוק רופא, ניתן לבצע ביקור בית לבחינת הזכאות.
טופס **אבחון ילד נכה** הותאם לשינוי והוא כולל סעיף חדש בו יש למלא את פרטי הזכאות.

טיפול רפואי קשה	
☐ דיאליזה	☐ הזנה תוך ורידית
☐ אשפוז ממושך (לפחות 3 חודשים)	☐ אחר _____
סוג הטיפול שניתן: □ טיפולים כמותרפים	
ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע וממושך, ומתקיימים בו כל אלה:	
☐ טיפול רפואי קבוע בבית חולים	
☐ בשל הטיפול לא ניתן להגיע למסגרת מקובלת 3 ימים בשבוע	
☐ למשך 3 חודשים רצופים	
☐ ההורה או מקבל הקצבה נטלים חלק משמעותי בטיפול הילד	
עונה לכל התנאים האמורים מתאריך _____ עד תאריך _____	

בל7823 (11.2016)

קביעת עילות זכאות נוספות:

חשוב להדגיש כי בעת ביצוע האבחון הרפואי, יש למלא את כל עילות הזכאות, ולא להסתפק ברישום עילת טיפול רפואי קשה בלבד- וזאת, כדי להבטיח מיצוי זכויות הן להמשך זכאות בתום תקופת הטיפולים, והן להטבות נלוות (למשל- תשלום של 6 חודשים נוספים מסיום טיפולים ציטוטוקסים).

תחולת החוזר ותחילת תשלום:

תחולת החוזר והתשלום הינו מיום 01/08/2016.

מי שתקופת הזכאות שלו חלה בחודש אוגוסט ואילך- יהיה זכאי להגדלת הקצבה.
חשוב להדגיש כי מניין 3 חודשים רצופים של זכאות יכול להתחיל לפני 1.8.16, התשלום עצמו יהיה מחודש אוגוסט בלבד.

[חזרה](#)

חריגים

אישור זכאות במקרים בהם לא ניתן טיפול רפואי קבוע בבית חולים

- ישנם מקרים חריגים בהם הוחלט שלמרות שהילדים לא מקבלים טיפול קבוע בבית חולים, עונים לתנאי הזכאות- מדובר במי שמקבלים טיפול ביתי של דיאליזה ביתית או TPN (הזנה תוך ורידית) ביתית כתלופה לטיפול בבית חולים.
- בנוסף, ישנם מקרים בודדים שבשל כשל חיסוני חמור ובהוראת רופא- אסור לילד לצאת מביתו אך הוא אינו מקבל טיפול קבוע כאמור. במקרים אלו, הורה, בן משפחה, או מטפל אחר, נמצאים באופן קבוע עם הילד בבית והעומס עליהם כבד מאוד.
אנחנו מבקשים להעביר התיקים אלינו להתייעצות לפני אישור זכאות.
חשוב לחזור ולהדגיש – ככלל, אין הכוונה לילדים אשר לומדים במסגרת ביתית מבחירה, אלא במקרים שכתוצאה מהטיפול הרפואי אינם יכולים להשתתף במסגרת טיפולית או חינוכית קיימת.

תקופות הנכללות במניין 3 חודשים רצופים

במניין 3 חודשים רצופים יכללו גם תקופות של מעבר למוסד וחלילה, פטירה.
כמובן, שתשלום הקצבה יופסק מהראשון לחודש שלאחר המעבר למוסד/פטירה חלילה, ואולם ניתן למנות תקופה זו לצורך בחינת הזכאות לקצבה מוגדלת עד הפסקת הזכאות.

[חזרה](#)

טיפול במלאי

1. הגדלת קצבאות

תחום נכויות ביצע תשלומים למקבלי הקצבה הבאים:

○ הגדלת הזכאות ל-558 ילדים:

- אונקולוגים (קודים 46,47) – 450 ילדים
- מטופלי דיאליזה (קוד 80) – 53 ילדים
- הזנה תוך ורידית (קוד 75) – 57 ילדים

○ מכתבים ישלחו בימים הקרובים למי שאושרה לו זכאות בהתאם לתיקון. ניתן לראות דוגמא

למכתב בנספח 3.

מכתבים לא ישלחו לנפטרים, וכן למי שקיבל עד כה קצבה בעילת תלות לחלוטין בעזרת הזולת ואין שינוי בשעורי הקצבה לגביו.

התשלומים יועברו לחשבונות הבנק ב- 21.11.16

החל מ- 28.11.16 תשולם הגמלה המוגדלת באופן שוטף בקצבה החודשית.

2. מושתלים המקבלים טיפול אימונוסופרסיבי (קוד 87) - מבדיקה של המקרים עולה, כי מועד

תחילת הזכאות שהוזן למערכת, אינו מועד ביצוע ההשתלה. במרבית המקרים, ההשתלה בוצעה חודשים ואף שנים לפני כן ורק בשלב בו לא היתה קיימת עוד עילת זכאות אחרת- נרשמה באבחון ובמערכת.

לאור זאת, תועבר בימים הקרובים לסניפים רשימה של 39 מקרים לטיפול- יש לפתוח התיק, לבחון מועד ההשתלה- רק במקרה בו ב- 1.8.16 **לא חלפה** חצי שנה ממועד ההשתלה- יש

להזרים זכאות ילקצבה מוגדלת ובהתאם לתקופת הזכאות.

3. מקבלי קצבה בעילת תלות לחלוטין בעזרת הזולת - ב- 44 מקרים **נוספה** עילת זכאות במערכת

למי שקיבלו עד כה קצבה בגין תלות לחלוטין בעזרת הזולת. מדובר באותו שיעור קצבה ולכן לא הוגדלה הזכאות, ולא יישלח מכתב למשפחה.

חזרה

בקשה לבדיקה מחדש למקבלי קצבה

בקשה לבדיקה מחדש למקבלי קצבה

במקרים בהם לא הוגדלה זכאות במסגרת הטיפול במלאי ומוגשת בקשה לבדיקה של הזכאות להגדלת קצבה לאור התיקון- יש לפעול בהתאם לתקנה 7 (ב)- ולבחון האם יש במסמכים כדי להשפיע על שעור הזכאות (את הבקשה יש להגיש ע"ג [טופס בקשה לבדיקה מחדש](#)):

- אם באבחון קודם מופיעה עילה המזכה בהגדלה והיא לא הוזנה למערכת- יש להוסיף את העילה למערכת ולאשר רטרו מ-1.8.16, ללא ביצוע אבחון נוסף.
- במקרים ברורים בהם מתקיימים תנאי הזכאות להגדלה- יש להעביר לאבחון ללא נוכחות, לצורך הגדלת הזכאות בהתאם.
כך למשל יש לפעול, אם התקבל מסמך שחרור מאשפוז של 3 חודשים רצופים בשיקום.
- במקרים בהם לא ברור האם מדובר [בטיפול רפואי קשה](#) בהתאם לתקנה [ולהנחיות בחוזר-](#) יש להעביר המסמכים הרפואיים להתייעצות עם רופא בשאלה האם יש בהם כדי להשפיע על הגדלת זכאות בהתאם להנחיות:
 - אם לפי התייעצות עם הרופא יש במסמכים כדי להשפיע על שעור הזכאות- יש לבצע אבחון ללא נוכחות. אם לא ברור האם עונה לתנאי הזכאות- ניתן לאשר ביקור בית או לזמן לוועדה, בהתאם למצב הרפואי.
 - אם לפי התייעצות עם רופא, אין במסמכים כדי להשפיע על שעור הזכאות- יש לדחות על אי קיום תנאים מקדמיים לבדיקה מחדש.

[חזרה](#)

הגדרות

תקנה 1 לתקנות ילד נכה:

"ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע- ילד אשר בשל טיפול רפואי קבוע הניתן לו בבית חולים, נבצר ממנו, עפ"י הוראת רופא, להגיע למסגרת החינוכית או הטיפולית המקובלת בקרב בני גילו, שלושה ימים בשבוע לפחות, במשך 3 חודשים רצופים לפחות, והורה או מי שמקבל גמלה בעדו נמצא עמו ונוטל חלק בטיפול בו."

[חזרה](#)

נספח 1

נוסח התיקון

9. הוראת מעבר (א) על אף האמור בתקנה 2(ב), המועד הראשון לרישום של בעל היתר, שעד יום כ"ה בתמוז התשע"ו (31 ביולי 2016) חלפו התקופות האמורות באותה תקנה מעת שקיבל היתר, יחול במועד תחילתן של תקנות אלה, והוא יהיה פטור מתקופת ההמתנה לזכאות.

(ב) על אף האמור בתקנה 4, במועד רישומו לראשונה יידרש בעל ההיתר כאמור בתקנת משנה (א) לשאת, כתנאי לרישומו, בתשלום כאמור בתקנה 4 בעד תקופה השווה ל-27 חודשים או 6 חודשים, לפי העניין, אף אם חלפה תקופה ארוכה יותר בין יום קבלת ההיתר לראשונה לבין המועד הראשון לרישום החל עליו, וכן בתשלום כאמור החל עליו בין המועד הראשון לרישום לבין מועד רישומו בפועל.

כ"ד בסיוון התשע"ו (30 ביוני 2016)
(חמ 3-4563)

משה כחלון
שר האוצר

יעקב ליצמן
שר הבריאות

תקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה) (תיקון מס' 2), התשע"ו-2016

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 222(ג) ו-400 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), לאחר שנועצתי במועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. תיקון תקנה 1 תיקון תקנה 1 בתקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התשע"ו-2016 (להלן – התקנות העיקריות) – (1) אחרי ההגדרה "ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד" יבוא:

"ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע" – ילד שבשל טיפול רפואי קבוע הניתן לו בבית חולים, נבצר ממנו, על פי הוראת רופא, להגיע למסגרת החינוכית או הטיפולית המקובלת בקרב בני גילו, שלושה ימים בשבוע לפחות, במשך שלושה חודשים רצופים לפחות, והורה או מי שמקבל גמלה בעדו נמצא עמו ונוטל חלק בטיפול בו";

(2) בהגדרה "ילד נכה", בסופה יבוא:

"(5) ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע";

2. תיקון תקנה 2 בתקנה 3(2) לתקנות העיקריות, בסופה יבוא "או בעד ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע".

3. תיקון תקנה 10 בתקנה 10(ב) לתקנות העיקריות, אחרי "ילד התלוי לחלוטין בעזרת הזולת" יבוא "או בעד ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע".

4. תחילה (א) תחילתן של תקנות אלה ב-1 בחודש שלאחר יום פרסומן (להלן – יום התחילה). (ב) תשלומים ראשוניים לפי תקנות אלה ישולמו בתוך שלושה חודשים מיום התחילה בעד התקופה שמיום התחילה עד מועד התשלום.

ל' בסיוון התשע"ו (6 ביולי 2016)
(חמ 3-2146)

חיים כץ

שר הרווחה והשירותים החברתיים

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשנ"ח, עמ' 96.
² ק"ת התשע"ו, עמ' 810; התשע"ו, עמ' 1067.